

Wąsik, Aniela

Wizyta przedstawiciela Archiwum w Merseburgu

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2, 515-516

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

prof. Mariana Gumowskiego jest nierozzerwalnie związane z takimi podstawowymi dziełami jak *Podręcznik numizmatyki polskiej*, *Corpus nummorum* oraz ogromną ilością publikacji specjalnych z zakresu numizmatyki, metalografii, sfragistyki i heraldyki”.

W wyniku głosowania Emilia Biedrawina i prof. Marian Gumowski zostali przyjęci w poczet członków honorowych Polskiego Towarzystwa Historycznego.

W trzecim dniu Zjazdu — 5 czerwca odbyła się wycieczka naukowa po Warmii na trasie: Olsztyn — Morąg — Pasłęk — Frombork — Lidzbark Warmiński — Dobre Miasto — Olsztyn.

ANIELA WAŚIK

WIZYTA PRZEDSTAWICIELA ARCHIWUM W MERSEBURGU

W dniach od 17—30 lipca 1962 r. Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Olsztynie gościło przedstawiciela archiwów NRD, dra H. Welscha, dyrektora Niemieckiego Archiwum Centralnego w Merseburgu (*Deutsches Zentralarchiv-Abteilung II in Merseburg*) wraz z małżonką.

Dr H. Welsch bawił w Olsztynie w celach naukowo-badawczych, wchodzących w zakres jego studiów archiwalnych i historycznych. Poprzez rozmowy prowadzone z pracownikami i studiowanie inwentarzy archiwalnych, gość zapoznał się z zasobem aktywnym Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Olsztynie, ze strukturą zespołów oraz tektoniką. Przedstawiciela archiwów NRD szczególnie interesowały te archiwalia Archiwum olsztyńskiego, które stanowią uzupełnienie materiałów do historii Prus Wschodnich znajdujących się w Archiwum w Merseburgu (m.in. zespoły: *Etats-Ministerium*, *Kriegs-und Domänen Kammern*, *Rejencje*, *Landratury* i inne).

Dzięki uprzejmości Prezydium WRN, która oddała do dyspozycji WAP auto, dr Welsch zapoznał się również z organizacją sieci państwowych archiwów terenowych na obszarze województwa olsztyńskiego (poznał z autopsji Oddział Terenowy WAP w Morągu i Powiatowe Archiwum Państwowe w Szczytnie) oraz zwiedził najciekawsze obiekty zabytkowe i turystyczne Warmii i Mazur (Frombork, Morąg, Pasłęk, Dobre Miasto, Świętą Lipkę, Węgorzewo, Giżycko, Ruciane, kwatery Hitlera k. Kętrzyna). Poza tym gość spotkał się z kierownikiem Stacji Naukowej PTH w Olsztynie panią E. Sukertową-Biedrawinę, która zapoznała go z historią placówki i najciekawszymi pozycjami zbiorów, zwiedził też Muzeum Mazurskie oraz Bibliotekę Wyższej Szkoły Rolniczej w Kortowie, wygłosił odczyt dla członków Olsztyńskiego Oddziału PTH.

Odczyt oraz dyskusja zapoznaly zebranych z następującymi zagadnieniami:

1) z organizacją archiwów w NRD, która przedstawia się nieco inaczej aniżeli w Polsce. Mianowicie, Państwowemu Zarządowi Archiwalnemu podlega bezpośrednio jedynie Niemieckie Archiwum Centralne ze swymi Oddziałami oraz pięć głównych archiwów krajowych z połączonymi im archiwami terenowymi, natomiast sieć archiwów miejskich, powiatowych, administracyjnych i gospodarczych podporządkowana jest personalnie i administracyjnie placówkom, przy których jest urządzona. W odniesieniu do tych archiwów Państwowy Zarząd Archiwalny pełni jedynie kontrolę i nadzór metodyczny poprzez referaty archiwalne istniejące przy władzach administracyjnych na szczeblu obwołu i powiatu.

2) Z zasobem aktowym poszczególnych Oddziałów Niemieckiego Archiwum Centralnego, np. Oddział II w Merseburgu posiada 24 000 m b. akt z okresu od XII w. do 1945 r.

Jego zasób aktowy tworzą dawne *Preussisches Geheime Staats-Archiv* oraz *Brandenburg-Preussisches Hausarchiv*. Materiały do historii Warmii i Mazur zawierają takie zespoły jak: *Kriegs-und Domänen Kammer in Gumbinnen u. Königsberg* oraz poszczególne pruskie ministerstwa.

3) Z metodami szkolenia kadr archiwalnych, które należy do głównych zadań Państwowego Zarządu Archiwalnego. Kadry archiwalne NRD rekrutują się z pracowników naukowych — absolwentów Instytutu Archiwistyki w Poczdamie oraz pracowników średnio kwalifikowanych — absolwentów Zawodowej Szkoły Archiwalnej. W bieżącym roku od jesieni rozpocznie pracę 3-cia kategoria pracowników — wykwalifikowani robotnicy archiwalni (*Archivfacharbeiter*). Szczegóły tego eksperymentu jeszcze nie są znane. Personel archiwów miejskich, powiatowych, administracyjnych i gospodarczych zasilają absolwenci Studium Zaocznego.

4) Ostatnim zagadnieniem omówionym przez dra H. Welscha, które wzbudziło szczególne zainteresowanie obecnych, było zagadnienie kierunków rozwoju najnowszych badań historycznych w NRD.